LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Alueiden suojelusta on maksettava täysi korvaus ja on tutkittava, missä tapauksissa on edellytykset turpeen korvaamiselle. **LAKIMIES TOMMI SIIVONEN, MTK**

MTK selvittäisi turpeen korvattavuuden

MTK vaatii ympäristöministeriötä (YM) huomioimaan maanomistajien oikeusturvan soidensuojelun täydennysohjelmaa laadittaessa. Selvitettävä on muun muassa, maksetaanko turpeen suojelusta maanomistajille korvaus.

Järjestö jättää lausuntonsa ohjelmaesityksestä takarajaan 1.3. mennessä. Kansalaiset voivat esittää näkemyksensä soidensuojelusta netissä 13.2. asti.

Suojelusta vaaditaan täysi korvaus

Lakimies **Tommi Siivonen** MTK:sta kertoo, että järjestö vaatii lausunnossaan, että ohjelman tavoitteet, suojelukohteiden valintaperusteet ja alueiden rajaukset määritellään tarkasti. Se on maanomistajien oikeusturvan kannalta tärkeää.

Ohjelmaan on myös liitettävä selvitys suojelun taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista. Järjestö vaatii, että valtion maita käytetään suojeluohjelmassa vaihtomaana. Toiveena on myös, että suojelu toteutetaan ensisijaisesti vapaaehtoisin keinoin.

”Alueiden suojelusta on maksettava täysi korvaus ja on tutkittava, missä tapauksissa on edellytykset turpeen korvaamiselle”, Siivonen sanoo.

Vanhat ohjelmat päätökseen ensin

Siivonen huomauttaa, että luonnonsuojelulain mukaan maa- ja metsätalouteen liittyvät toimenpiderajoitukset koskevat ainoastaan suojelukohteiden rajausten sisällä olevia alueita. Rajojen ulkopuolella saa harjoittaa normaalisti elinkeinotoimintaa.

Metsästyksen pitäisi olla pääsääntöisesti sallittua soidensuojelualueilla, koska se ei yleensä vaaranna suojeluohjelman tarkoitusta.

MTK vaatii, että vanhat suojeluohjelmat ja Natura 2000 -ohjelma toteutetaan ja korvataan maanomistajille ennen uuden soidensuojeluohjelman laatimista.

”Vanhan soidensuojeluohjelman ja Naturan suot pitäisi käydä läpi ja lakkauttaa suojelu niillä alueilla, jotka eivät täytä enää suojelun kriteereitä”, Siivonen toteaa.

Yleinen etu suojelun edelle

MTK toivoo, että YM luopuu suojeluohjelman toteuttamisesta alueilla, joilla luonnonarvot ovat olennaisesti vähentyneet tai, joilla suojelu ei tuo lisähyötyä luonnonarvojen turvaamiseen.

Suojelusta pitää luopua myös, jos se estää yleisen edun kannalta välttämättömän hankkeen toteuttamisen.

Ehdotus soidensuojelun täydennysohjelmaksi valmistuu vuoden 2014 aikana. Kansalaiset voivat kommentoida soidensuojelua nettisivulla *www.otakantaa.fi*.

KATJA KOLJONEN

Kolme laittomasti tapettua sutta löytyi

Laiton jahti tuomitaan

Poliisin esitutkinnassa on varmistunut, että Perhossa ammuttiin kolme sutta luvattomasti viime viikonlopun aikana. Susijahti on ollut suunniteltua ja organisoitua. Jahdissa on käytetty muun muassa moottorikelkkaa ja viestintävälineitä.

Kolme sutta löytyi poliisin koti- ja maastoetsinnöissä. Susien raadot toimitetaan jatkotutkimuksiin Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Esitutkinnan aikana viisi henkilöä on ollut pidätettynä tapauksen johdosta. Poliisi harkitsee lähipäivien aikana mahdollisia vangitsemisia. Lisäksi useita henkilöitä on kuultu asiaan liittyen rikoksesta epäiltynä. Kotietsintöjä on tehty kymmeniä.

Poliisin mukaan jahtiin osallistuneet ovat kaikki kokeneita metsästäjiä ja erämiehiä.

Seurannassa, tutkinnan aloittamisessa sekä esitutkinnassa on tehty viranomaisyhteistyötä Metsähallituksen, Rajavartiolaitoksen sekä liikkuvan poliisin kanssa.

Tutkinnan yhteydessä on käynnistetty myös esitutkinta muutamista ampuma-aserikoksista. Poliisi ei anna tutkinnallisista syistä tarkempia tietoja asiasta, vaan tiedottaa seuraavan kerran aikaisintaan tänään perjantaina.

Riistakeskus tuomitsee

Suomen riistakeskus tuomitsee tiedotteessaan susien laittoman tappamisen, joka on törkeä metsästysrikos.

Riistakeskus on suurpetojen poikkeuslupaviranomainen. Perhon alueelta ei ole haettu suden tappamiseen poikkeuslupaa eikä riistakeskuksen tietoon ole tullut alueelta vahinkoja tai vaaratilanteita.

”Vaikka susipolitiikan toimeenpanossa koetaan olevan ongelmia, ne eivät anna oikeutusta asioiden laittomaan ratkaisemiseen.”

Suomen riistakeskuksessa on maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta käynnistymässä hanke suden kannanhoitosuunnitelman uusimiseksi.

SARI PENTTINEN

SAMI KARPPINEN

Riekko on kärsinyt soiden ojituksista. Metsähallituksen ennallistamille soille riekot ovat palanneet.

Elinympäristöjen tila säätelee riistakantoja

Ihminen on muuttanut riistaeläinten elinympäristöjä – ja useimmiten huonoon suuntaan. Elinympäristöjen merkitys riistakantoihin ymmärretään nyt yhä paremmin, Riistapäivillä todettiin.

LAHTI (MT)

Metsä- ja peltoriistan hyvinvointi on paljolti riippuvainen elinympäristöjen tilasta. Nykyisin elinympäristöjen säilyttämiseen tai parantamiseen pyritään takavuosia paremmin.

Metsähallituksen kehitys- ja ympäristöpäällikkö **Antti Otsamo** todisteli Riistapäivillä Lahdessa, että riistan huomioon ottaminen on tärkeä osa metsätalouden ympäristöopasta. Päähuomio on metsäkanalintujen elinympäristöissä.

Metsänuudistamisen yhteydessä säästetään riistatiheikköinä kosteat painanteet ja vaihettumisvyöhykkeet. Kannattamattomia ojituskohteita ennallistetaan, mistä hyötyy erityisesti riekko.

Otsamo myönsi, että riistanhoidon edistäminen valtion talousmetsissä on haasteellista. Perinteiset toimintamallit muuttuvat hitaasti, ja valtio vaatii metsistä tuloja yhä enemmän.

Metsähallituksen riistaystävällisen metsänhoidon laadussa on suuria alue- ja kohdevaihteluja. Seurannalla ja koulutuksella tilannetta kehitetään.

Metsäkanalinnuilla laaja taantuminen

Kansainvälisen näkökulman metsäkanalintujen ja niiden elinympäristön vuorovaikutukseen toi saksalaisen Freiburgin yliopiston tutkija **Ilse Storch.** Valtaosassa Eurooppaa metso, teeri ja pyy ovat vähentyneet 50–70 vuoden aikana. Monista maista lajit ovat hävinneet kokonaan.

Monessa EU-maassa metsäkanalinnut on joko kansallisesti tai paikallisesti luokiteltu uhanalaisiksi.

Elinympäristöjen heikkeneminen, häviäminen ja pirstoutuminen ihmisen maankäytön seurauksena koetaan vakavaksi uhkatekijäksi.

Storch kehui Suomen riistakolmiolaskentoja, niistä saadaan pitkäaikainen tieto riistaeläinten esiintymisen vaihteluista. Missään muussa maassa samanlaista tietoa ei ole.

Tutkimukset Norjassa, Suomessa, Ranskassa ja Saksassa 1980-luvulla ja vielä 1990-luvulla osoittivat, että metso suosii vanhaa metsää. Viimeisimmän tiedon mukaan tilanne ei ole näin yksioikoinen.

”Metsän rakenne ei suoraan heikennä metson elinympäristön laatua, vaan vaikuttaa pikemminkin metsäkanalintujen keskinäisiin suhteisiin, ravintoon ja saalistajiin”, Storch sanoi. Sää ja ilmasto lisäävät palapelin vaikeusastetta.

Maatalouspolitiikka vaikuttaa riistaankin

Maatalouspolitiikan tavoitteena on vuosisatojen ajan ollut tuotannon määrän kasvattaminen. Suomen liityttyä EU:n jäseneksi maatalouspolitiikkaan tuli myös ympäristöpoliittisia tavoitteita.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) erikoistutkijan **Juha Tiaisen** mukaan monet riistalajit kärsivät maatalouden rakennemuutoksesta ja tehostumisesta 1990-luvulle asti. Peltopyy on tästä selkein esimerkki.

Vuoteen 2007 asti harjoitettu velvoitekesannointi ja sen jälkeiset luonnonhoitopellot ovat parantaneet peltomaisemaa riistan kannalta.

Tiainen odottaa vuosien 2014–2020 EU-kauden lisäävän peltoluonnon monimuotoisuutta ja edelleen parantavan viljelysalueilla viihtyvän riistan elinoloja.

Kosteikot ovat hyödyllisiä paitsi vesiensuojelun, myös riistan kannalta.

Kosteikoista hyötyvät myös sammakot ja lepakot, metsämaan kosteikosta myös esimerkiksi metsäviklot, Suomen riistanhoitosäätiön stipendiaattiesitelmän pitänyt **Saara Kattainen** todisti.

REIJO VESTERINEN

Susiriidat eivät lopu rahalla eivätkä puheilla

LAHTI (MT)

Susiriidat eivät lopu rahalla, hyvityksillä eikä keskusteluilla, riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) erikoistutkija **Juha Hiedanpää** arvioi keskiviikkona Riistapäivillä.

Hiedanpää tutkii Suomen Akatemian rahoilla Lounais-Suomessa asuvan kolmen susilauman vaikutuksia paikallisiin ihmisiin. Viime vuonna erityishuomio oli Yläneen laumassa, jatkossa myös Köyliön ja Euran susilaumoissa.

Varsinais-Suomen suurpetoyhdyshenkilöiden tietoon tuli viime vuoden alusta lokakuun puoliväliin 443 susihavaintoa. Niistä 134 oli alle sadan metrin päässä asutuksesta.

Hiedanpään mukaan ihmiset kokevat, että heillä ei ole oikeuksia, susilla on. Susialueiden ihmiset kokevat ainoaksi oikeudekseen tappoluvan hakemisoikeuden. Useimmiten lupahakemus hylätään.

Vaikka susien tappamista koti- ja tuotantoeläimistä maksetaan korvauksia ja haitankärsijöille tarjotaan aitamateriaalia ja koulukyytejä, kiukku ei laannu.

Tähän mennessä Lounais-Suomessa on järjestetty joukkokokouksia, lähetetty lähetystöjä Helsinkiin ja anottu turhaan susien tappolupia.

Susiriitojen ratkaisu vaatii reviireille ulottuvaa konkreettista toimintaa.

Susikannan hoitosuunnitelma on Hiedanpään mielestä laadittava paikallisista lähtökohdista. Suunnitelmaa on myös toteutettava paikallisia kokeiluja ja ratkaisuja myöten.

Pohjoismainen koiraongelma

Susien tappamat metsästyskoirat on vahvasti Pohjoismaiden ilmiö, Rktl:n suurpetotutkija **Ilpo Kojola** todisti. Suomen metsissä suurimmassa vaarassa ovat harmaanorjanhirvikoira sekä suomenajokoira. Kansalliskoiramme suomenpystykorvan susi tappaa yleensä talon pihassa.

Suhteessa susilaumojen määrään koiria menee susille enemmän Suomessa kuin Ruotsissa. Syynä saattavat olla Ruotsin tiheämmät sorkkaeläinkannat tai vähäisempi koiran käyttö metsästyksessä.

”Susi yllättää ihmisen, sillä susikannan esiintymisalue laajenee erittäin nopeasti ihmisen niin salliessa”, Kojola sanoi.

Suomessa pannoitetut nuoret sudet ovat siirtyneet synnyinreviireiltään keskimäärin sadan kilometrin päähän.

Sudelle 15 kilometrin kulkumatka vuorokaudessa on normaali suoritus.

1900-luvulla sudet ovat todistetusti tappaneet maailmassa 607 ihmistä, Pohjoismaissa ei yhtään.

Karhujen kynsissä on kuollut maailmassa 314 ihmistä, Pohjoismaissa kolme.

Vaarallisin eläin on tiikeri, joka on riistänyt hengen yli 12 000 ihmiseltä.

REIJO VESTERINEN

Kalatalousviran lopetus tyrmistyttää

Kala-asioista päättävät virkamiehet, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Luonnonlohen puolesta -ryhmä ovat tyrmistyneitä Kainuun elykeskuksen päätöksestä lakkauttaa kalatalouspäällikön virka.

Päätöksen mukaan kalatalousasioiden hoito siirtyisi tammikuun lopulla elykeskuksen maatalous- ja energiayksikön päällikölle nykyisen viranhaltijan siirtyessä eläkkeelle.

Yleisen kalatalousedunvalvonnan riippumattomuus erilaisissa vesistöjä muuttavissa hankkeissa tulee elykeskuksessa olla näkyvää ja uskottavaa, todetaan Kalatalousjohtajat ry:n kannanotossa.

Riippumattomuutta ei palvele ratkaisuvallan siirtäminen päällikölle, jonka tehtäviin kuuluu myös vesistöjä kuormittavien elinkeinojen tukeminen.

”Se luo äärimmäisen ristiriitaisen tilanteen niin asiasta päättävälle taholle kuin asioiden luotettavan ja puolueettoman hoidon näkökulmasta.”

Kalatalousjohtajat ry on kalatalouden aluehallinnossa toimivien yhdistys.

Suomen luonnonsuojeluliiton toiminnanjohtaja **Eero Yrjö-Koskisen** mielestä vahvaa ja itsenäistä kalatalousjohtajaa tarvitaan kalatalousedun valvontaan. Elinvoimaiset kala- ja rapukannat ja niihin tukeutuva virkistys- ja ammattikalastus ovat olennainen osa suomalaista vesiluontoa ja kulttuuria.

Elinvoimaiset kalakannat ja virkistyskalastus ovat olennainen osa kulttuuria.

Luonnonsuojeluliiton mielestä Kainuun päätös muodostaa vaarallisen ennakkotapauksen. Yleisen kalatalousedun valvonnan heikentäminen voi levitä myös muihin elykeskuksiin.

Eri tahot ovat lähettäneet kannanottonsa elinkeinoministeri **Jan Vapaavuorelle** (kok.).

MT

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Lausuntoja vihreästä taloudesta

Ministeriöt pyytävät lausuntoja vihreän talouden edistämisestä. Ratkaisuja muun muassa työpaikkojen luomiseksi ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi ovat kehittäneet työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö.

Julkisten hankintojen arvosta noin prosentti eli 300 miljoonaa euroa vuosittain pitäisi käyttää vihreisiin cleantech-ratkaisuihin.

Myös kuntia kannustetaan vihreisiin hankintoihin, jotka voivat liittyä niin rakentamiseen, ruokaan kuin liikenteeseenkin. Ministeriöt pyytävät aiheesta lausuntoja 5.3. mennessä. Lisätietoa saa netistä *www.tem.fi/cleantech/vnpp*.

”Vapaavuorella näytön paikka”

Työ- ja elinkeinoministeri **Jan Vapaavuoren** (kok.) johtama ministerityöryhmä päättää Suomen energialinjauksista päivittäessään ilmasto- ja energiastrategiaa. Ympäristöjärjestö WWF vaatii kirjaamaan siihen runsaat päästövähennykset. Järjestön saamien ennakkotietojen mukaan energiankulutusennuste on kuitenkin kasvava, eikä päästövähennysten tarvetta ole strategiassa huomioitu.

Edellisessä ilmasto- ja energiastrategiassa vuodelta 2008 tavoitteena oli energiankulutuksen kääntyminen laskuun vuonna 2015, mikä ei näytä toteutuvan.

Saimaannorpan kanta on noussut hyvien lumitalvien ansiosta 310 yksilöön.

Norpan suojelutyö laajenee

Suomen luonnonsuojeluliitto jatkaa saimaannorpan tehostettua suojelutyötä, vaikka kanta onkin noussut 310 yksilöön. Suojelutyö ja kampanjointi kalastajille laajenee Pohjois-Karjalaan, kuten norpan elinalueekin.

Viimeisin verkkokuolema 14.1. Saimaan Pihlajavedellä muistutti, että ongelmat jatkuvat.

Itämerirahat jaettiin 34:lle

Itämerirahaston 11 miljoonan euron pääoma on jaettu 34:lle eri ympäristöhankkeelle. Kyseessä on 2009 perustettu ruotsalais-suomalainen Baltic Sea Action Plan (BSAP), jota ovat hallinneet Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö (NEFCO) ja Pohjoismaiden Investointipankki (NIB).

Rahasto on edistänyt investointeja muun muassa levien ravinteiden kierrätykseen, jätevesien puhdistukseen, lannoitteiden käsittelyyn ja vihreisiin polttoaineisiin. Hankkeiden kokonaisarvo on kasvanut 39 miljoonaan euroon.

Uhanalaiset kalat vailla lain suojaa

Rauhoitetun perhosen surmaamisesta voi joutua maksamaan tuhansien eurojen korvauksen, mutta uhanalaista kalaa voi Suomessa pyytää ilman rajoituksia.

WWF toistaa parin vuoden takaisen vetoomuksensa maa- ja metsätalousministeriölle ja vaatii, että äärimmäisen uhanalaisia kalalajejamme suojeltaisiin yhtä tehokkaasti kuin muitakin eläinlajeja.

Järjestö esittää, että järvilohen, Saimaan nieriän, meriharjuksen ja meritaimenen luonnossa lisääntyvät kannat rauhoitetaan kalastukselta toistaiseksi.

Merkittäviä kalastuksen säätely- ja hoitotoimenpiteitä tarvitaan myös Etelä-Suomen sisävesitaimenen ja ankeriaan kohdalla.

Kalastuksen lisäksi uhanalaisia kaloja uhkaavat vesirakentaminen ja heikko vedenlaatu.

KANTRI

COLLEGETAKKI KOVAAN KÄYTTÖÖN

Huolella suunniteltu ja laadukkaasti valmistettu collegetakki parhaista materiaaleista kestää kovaakin käyttöä. Rajoitettu valmistuserä.

Tee tilaus osoitteessa:
http://kantri.ideshop.fi
Huom! Osoitteen eteen ei tule www-etuliitettä.

Tilaa huippusuosittu KANTRI-collegetakki
59,00/kpl
+toimituskulut